

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB15

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB15", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2007, s. 84. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb15-txt-shoot-id57e39199-a928-4de2-a527-c96e79ab54ce.pdf> (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Dialektik i Retning af at blive Xsten.

Socrates søgte ikke først at sanke nogle Beviser for Sjælens Udødelighed, for saa at leve, troende i Kraft af Beviserne. Lige omvendt, han sagde: dette med Udødeligheden, om den muligt skulde være, beskæftiger mig i den Grad, at jeg ubetinget som var den det Visseste af Alt, vover at sætte hele mit Liv ubetinget ind derpaa. Saaledes levede han – og hans Liv er et Beviis for Sjælens Udødelighed. Han troede ikke først i Kraft af Beviser og levede saa: nei, han[s] Liv er Beviset, og først i hans Martyr-Død er Beviset færdigt. – See, dette er Aand; det er lidt generende for Efterabere, og alle Dem, som leve paa anden, og tiende Haand, og Resultat-Jægere, og feige og blødagtige Naturer.

Dette har, med Forsigtighed benyttet, sin Anvendelse i Forhold til det at blive Xsten.

Først kommer rigtigt den Lessingske Tvivl at man ikke paa et Historisk kan begrunde en evig Salighed.

Altsaa her eksisterer et Historisk, Fortællingen om Jesus Xstus.

Men er nu ogsaa den historisk ganske vis? Hertil maa svares, om den saa var af al, al Historie, det Visseste, det hjælper ikke, ligefrem lader sig ikke danne nogen Overgang fra et Historisk til at begrunde en evig Salighed derpaa. Det er et kvalitativt Nyt.

Hvorledes da nu? Saaledes. Et Msk. siger a la Socrates til sig selv: her eksisterer et Historisk som lærer mig at jeg angaaende min evige Salighed skal henvende mig til Jesus Xstus. Jeg skal nu vel vogte mig for at svinge forkeert ind i videnskabelig Fusken og Forsken, om det nu ogsaa er historisk ganske vist; thi det er historisk vist nok, ɔ: om det var 10 Gange saa vist end dets mindste Detail, det vilde alligevel ikke hjælpe mig; thi ligefrem kan jeg ikke hjælpes.

Jeg siger da til mig selv: jeg vælger; dette Historiske er mig saa meget, at jeg beslutter, at sætte hele mit Liv ind paa dette dersom. Nu lever han; han lever ene udfyldt af den Tanke, vovende sit Liv for den: og hans Liv er Beviset for, at han troede. Han havde ikke nogle Beviser, troede saa, og begyndte saa at leve. Nei, lige omvendt.

Dette kaldes at vove; og uden at vove er Tro en Umulighed. Det at forholde sig til Aand er at være til Examen; at troe, at ville troe, er at forvandle sit Liv til at være til Examen; daglig Examination er Troens Spænding. – Dog derom kan man til Verdens Ende prædike for alle feige, blødagtige, aandløse Naturer,

[a] Dette ligger jo ogsaa i Xsti Ord: om Nogen vil følge min Lære: leve efter den: handle efter den, han skal erfare o: s: v: Det vil sige, her gives ikke Beviser forud – og saa er Han heller ikke nøiet med, at Antagelsen af Hans Lære betyder: jeg forsikkrer.

[b] Dette kommer af, at Msket er en Synthese af Kjød-Sjel og Aand. Men »Aand« sætter Splid – hvorimod det blødagtige Msk i ethvert Forhold vil slæbe det Lavere med, og have dets Samtykke. Derfra denne Angest for at »vove«. Det aandløse Msk. vil altid have »Sandsynlighed«. Men »Aand« vil aldrig indrømme den, »Aand« er

de begribe det ikke, de ville egl. ikke begribe det. De synes egl., at det kan være godt nok at en Anden vover, og at man saa slutter sig til ham – og forsikkrer. Men at vove – nei Tak.

Examinationen: vil Du slippe Sandsynligheden, vil Du fornægte Dig selv, forsage Verden o: s: v:.

Dog maa i Forhold til det at blive Xsten erindres en Forskjel i det Dialektiske fra Socrates. Nemlig i Forholdet til Udødelighed, forholder Msk. sig til sig selv og Idee, ikke videre. Men idet et Msk. paa et dersom vælger at troe paa Xstus ∴ vælger at sætte sit Liv ind derpaa, saa har han jo Tilladelse til i Bøn umiddelbart at henvende sig til Xstus. Saaledes er det Historiske Anledningen, og dog tillige Troens Gjenstand.

Men alle aandløse Naturer vende Sagen om. De sige: at sætte Alt ind paa et dersom, det er en Art Skepsis, det er Phantasterie, ikke Positivitet. Det er fordi de ikke ville »vove«. Og denne Mylder af Aandløse er det Xstd har slæbt med sig, og som tilsidst har afskaffet Xstd.

#